PROPOSITIO

CELSISSIMI

ET

REVERENDISSIMI DOMINI

D. JOANNIS PHILIPPI

Episcopi, & S. R. Imperij Principis

PASSAVIENSIS.

Sac: Cæs: Majestatis Consiliarij Intimi Actualis,

ET

Ad Comitia Generalia Electionis Regis Poloniæ.

Legati extraordinarij

Facta.

In Campo Electorali ad Varsaviam

Vigesima Prima Junij Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Nonagesimo Septimo.

Eminentissime Reverendissimi Excellentissimi Illustrissimi Admodum quoq; Reverendi

Illustres Magnifici ac Generosi Domini Amici mei Honoratissimi.

EXcelsus ille, seq; ipso superior animus, quo Sacra Cæsarea eademq; Hungariæ, Bohemiæ, Dalmatiæ, Croatiæ, Sclavoniæ, Regia Majestas Europæ fata intuetur; & vincit, vix graviori unquam dolore perculsus est, quàm dum ad reliquas Christianæ Reipublicæ calamitates Serenissimi & Potentissimi Principis, ac Domini, Domini IOANNIS III. Regis vestri luctuosam bonis omnibus mortem accessisse inaudijt.

Quâ licet *sibi* vicinum optimum, Confæderatum fortissimum Fratrem Amantissimum :*Orbi Christiano* Barbarorum incursionibus concusso, Atlantem alterum : Sed *huic præcipuè Regno*, Regem suorum Antecessorum gloriam, vel adeptum, vel supergressum, uno ictu ereptum ingemuerit : fortissimis tamen solatijs funesti casus acerbitatem tolerat, dum Principem illum ad superos quidem sibi semper propitios evocatum, Vos tamen victoriarum illius socios, & adjutores, quorum fidelitate, consilio, fortitudine, constantiâ res maximas gessit, ut viduatæ Patriæ Patres, vivere, & vigere superstites videt.

Qui cum toto animo complexi Rempublicam, jacturam Regis pulcherrimo libertatis partu compensaturi ad hæc Regiæ Electionis Comitia conveneritis, mihiq; de hoc negotio inter Europæa jam forsan maximo disserendi copiam humanissimè feceritis, non meliùs tam muneri meo, quàm exspectationi vestræ satisfaciam, quàm si Augustæ mentis interpres benevolentissimos illius sensus retulero, qui me sui in vos amoris obsi-

obſidem, & Legatum Extraordinarium ad Generalia hæc Comitia miſit Auguſtiſſimus Romanorum Imperator.

Hujus ergo Clementiſſimo nomine Eminentia Veſtra, Reverendiſſimis atq; Illuſtriſſimis Paternitatibus, Excellentijs & Dominationibus Veſtris amiciſſime ſalutatis, tam Sacerdotio, quàm Regno fortunatiſſimum votorum eventum, & Polonæ libertatis triumphum intimis è præcordijs apprecor, palamq; cõteſtor Sacram Cæſaream Majeſtatem, uti ab ipſis, delati ſibi Romani Imperij, primordijs ſummæ ſibi gloriæ duxit tuendæ Nobiliſſimi hujus Regni incolumitati, fidele conſilium, fortem Induſtriam, vim deniq; Imperatoriam, & victrices Aquilas admovere: ita mutuis contra Turcas auxilijs ad ampliores ſui favoris teſtificationes excitatam, ſubſidiariam Auguſtæ Domûs potentiam, tam contra Barbaros à Chriſtianis forſan Chriſti oblitis excitos, quàm contra quoſlibet Libertatis veſtræ hâc in Electione inimicos abundantiſſimè polliceri, nihil verò magis ad plenum felicitatis veſtræ ſtabilimentum, & incrementum, *quàm Bonum Regem* optare.

Veram autem hujus Idæam parùm ad Poloniæ genium, uſumq; efformaſſet, qui vel ab ingentibus belli trophæis, vel divitijs, vel à ſplendidiſſima quadam ſed ſæpè oculis imponente magnificentiâ; præcipua lineamenta duceret, coloremq; à Summis illis, ſed ſæpè nimis & formidandis virtutibus peteret. Quis enim Iulio Cæſare (ut recentibus exemplis abſtineam) vel in pugnando animoſior, vel in vincendo felicior, vel in largiendo copioſior, vel ad publicum decus magnificentior, ſed quis etiam Romanæ Reipublicæ iniquior fuit?

Iactent ejuſmodi Dominos per calcata pacta, & Regionum buſta Magni nomen adeptos, nationes aliæ poſt latè prolatos Patriæ fines domeſticam ſervitutem paſſæ. Libertas Polonæ Reipublicæ non bellicoſiſſimum, non opulentiſſimum, non ſplendidiſſimum, & magnificentiſſimum quemvis, ſed aptiſſimum, & moribus Patriæ, genio Civium, & fortunæ Regni convenientiſſimum Principem deſiderat, tam cautè quidem attemperatis inter ſe virtutibus: ne in libertate natos vel minimùm Ejus magnitudo premat, fortitudo terreat, opulen-

tia corrumpat, magnificentia exhauriat, Qui omnem ſuæ gloriæ conſumationem à legum obſervantia, à Senatûs conſilijs, à fide Reipublicæ petat.

Talem autem uti ſinceriſſimis votis Sacra Cæſarea Majeſtas vobis auguratur: ita non aliunde poſt cæli gratias lætiſſimi hujus augurij effectum, quàm é ſingulorum *concordiâ & Bona Mente* pēdere exiſtimat. Quam ſi ad rectè intuendas Eccleſiæ & Reipublicæ rationes erexeritis: cedent confeſtim malè impreſſæ opiniones candidæ veritati, offenſæ privatæ amori Patriæ, ſingulorum utilitas ſaluti omnium: nihil impedire vos poſſit, quin illi ſceptrum Sarmatiæ deferatis, qui non tam à vobis electus, quàm à Deo monſtratus, oblatuſq; eſſe videatur.

Ad feliciorem porrò Coronidem magno huic Coronæ negotio imponendam, ut libertate veſtrâ præclarè utamini Sacra Cæſarea Majeſtas ipſa vos hortatur, atq; excitat. Tantum tamen ab humanitate veſtra ſibi etiam promittit: ut ſicut vos Egregia libertatis veſtræ documenta daturi eſtis, pari modo etiam Ille inſigne aliquod ſuæ gratitudinis ſpecimen his in Comitijs edere poſſit.

Vt apertiùs agam, Sacra Cæſarea Majeſtas toti quidem *Poloniæ Regno*, ſed ſpeciali quodam titulo *Regiæ Domui* ob recentiſſimam victricium auxiliorum memoriam, quibus Vienna liberata, Auſtria recuperata, Pannonia reſtituta eſt, cumulatiſſimas gratias debet. Quarum fructus cum ad Regem illum Invictiſſimum pervenire ampliùs non poſſit: tenerrimos grati animi affectus transfert in Filium Regium PRINCIPEM IACOBVM.

Quem dum Suffragatrici prudentiæ, & æquanimitati veſtræ, majori, quâ poteſt, Imperialium officiorum intenſione commendat: adeò ſe libertati, & laudabili majorum veſtrorum conſuetudini accommodat: ut in Auguſto hoc Patrocinio non tam amorem Auſtriæ, quam Poloniæ, & Lithuaniæ morem deprehenſuri ſitis, quo ſuperſtites Regum liberi Liberâ Reipublicæ Voce ad Thronum vocati ſunt. Sive novæ & alienæ potentiæ metu. Sive generoſæ cujuſdam gratitudinis, *&*

ſpem

ſpem fortunamq; Filij ante Patrem ſepelire averſantis incitamento. Sive præconcepta ſpe : vix alium meliùs regnaturum, quàm qui regnandi artem à Parente, & Præceptore Rege didiciſſet.

Ex hac Coronati Magiſtri Schola Electoris populi votis PRINCEPS IACOBVS offertur. Qui Regio totieſq; Reipublicæ devoto ſanguine ortus, amorem Polonæ gentis & virtutis à teneris imbibit. Mox creſcentibus annis Paternis victorijs ad ſagi decora, conſilijs ad togæ ornamenta, regnandi artibus ad ſuſtētandam Rempublicam ita inſtitutus eſt: ut quò Cælum, & ſub eo Electoralis campus vocaret, ire cum gloria, imò geminis velut alis, & meriti ſui, & affectûs veſtri evolare poſſet.

Quæ veritatis fiducia dicto inſit, illi candidè, & animosè teſtabuntur, quibus vel laureatæ militiæ in caſtris, vel intimæ admiſſionis, Honor in Aula Sereniſſimi Regis IOANNIS Tertij obtigit. Si enim inſignem in bellica virtute profectum ſpectemus, in hujus glorioſiſſimi Parentis ſui conſpectu, in oculis præſtantiſſimorum Ducum, in ſinu victoris exercitûs, pluribus ejuſq; periculoſiſſimis expeditionibus contra Turcas, ac Tartaros non ſolùm interfuit, ſed ne ullum militaris obſequij, magnanimitatis & conſtantiæ documentum deſiderari poſſet, *gloriæ* potiùs *& Bonæ Cauſæ*, quam *vitæ* memor ad nutum Regium in confertiſſimas Barbarorum turmas lætus incurrit, viam armis aperuit, nec niſi fugato, aut cæſo hoſte è media telorum tempeſtate, *Genuinus Polonæ Aquilæ Pullus* ad Patrem redijt, non extra ictum ſpectare conflictum, non fugam, vel deditionem hoſtium emere, ſed ſeriò ac ſtrenuè agere, & utraq; manu in fortunam involare, victoriamq; attrahere aſſuetum. Si Aulicæ & Gubernatricis induſtriæ partes conſideremus, accuratiſſimam quidem hic Princeps è tot tamq; diverſis caſtris populorum, locorumque notitiam, ac in confinibus validi & imbecilli cujuſlibet diſtinctam cognitionem ex Auſtriâ, Pannoniâ, Podoliâ, Daciâ, & ultra Trajani foſſam è vaſtiſſimis Vkrainæ, & Beſſarabiæ campis cum plauſu reverſus ad Aulam reportavit. Hic

tamen maximè in conclavi Regio Regnum Regni-familias, & arcanas Regiminis machinas, sive ubi feliciter moverentur, sive ubi difficultatum objectu in cursu hærerent, prosperis juxta, ac adversis motibus eruditus penitissimè introspexit. Hæc autem,quâ eximiè pollet militarium & aulicarum rerum experientiâ, atq; comprehensio, uti Regi necessaria est: ita à Regio Principe bono publico impendenda singularis ejus pietas, reverentia Senatûs, amor civium, candor indolis, placabilitas animi, morum facilitas, scientiæ æstimatio, & magnas semper mentes comitata liberalitas sperare nos jubet.

Quibus dotibus si honorificentissimam cum Augustissimo Romanorum Imperatore, cum Potentissimo Hispaniarum Monarcha, cum Serenissimo Lusitaniæ Rege affinitatem, ac cum præcipuis Italiæ Germaniæq; Principibus arctissimam necessitudinem promeruit; non indignum Regno etiam se approbavit.

Non fractam autem huic ætatem, non lævam mentem, non pertinacia odia, non periculosa pacta, non fatales arbitrarij dominatus maximas, sed vegetas ad Regni onera vires, potentes amicitias, speciosas opes, moderatas cogitationes & cum pacatissimâ modestissimâ & pijssimâ conjuge, si nondum summas illas, tam accommodatas tamen Senatui, Populoq; Polono virtutes inferet, ut timere minimùm, sed inter plura emolumenta ab illo ipso Reipublicæ distinctiùs ex ponenda, eminentem, & maximè activam gratitudinem vobis polliceri possitis. Submittet enim Electrici sapientiæ, & humanitati vestræ tractabilem animum, indeq; Titi Cæsaris instar post delatum Imperium in dies melior, omnes Coronæ radios ad splendorem Reipublicæ, & ad illustrandos suæ fortunæ authores convertet.

Hactenùs quidem nescio, an magis de Principis Regij prærogativis, quàm de publicis ex eo Regni commodis ad Augustissimi Cæsaris nutum, & eorum mentem disserui, qui inter præsentes Europæ motus, quàm optimè consultum volunt securitati, tranquillitati, & dignitati Orbis Sarmatici. Vos jam longo rerum usu Prudentissimi Proceres recensita

Candi-

Candidati decora æquis mentis oculis ſubijcite, & cum illis adipiſcendæ Coronæ impedimentis, quæ vel ingenioſa ad malum invidia, vel cauta nimium, timidaq; Politicè obijcit, cordatè conferte.

Non deerunt, ut arbitror, qui maximè honorificam quidem cum Domo Auſtriaca hujus Principis conjunctionem, ſed libertati tandem Poloniæ formidandam putent. Sed hi nimiùm meticuloſi futurorùm Augures, non alibi meliùs, quàm ad ipſos Regni limites timorem excutient. Qui ubi nationibus alijs ſe obvertit Auſtria, milite & munimentis vicino clauſi, ſoli Poloniæ per ingentia regionum ſpatia aperti ſunt: nullà alià confinium cuſtodià, quàm utriuſq; gentis mutuà fide, & amore.

Hic amor *Coronam* Poloniæ Auſtriacis, hic *Cor* Auſtriæ, Viennam Poloniæ armatæ concredidit. Hic antiquas illas controverſias non in longa odia, vel cruentorum progreſſuum bella, ſed in reſtaurationem fœderum, & flagrantiorem animorum conglutinationem deſinere juſſit. Ac ſi certiſſimum amicitiæ experimentum neceſſitas facit: nulla ferè gens alteri velocitate, ac felicitate pari, quàm Auſtriaca Polonæ, & Polona Auſtriacæ ſtantibus in ancipiti rebus opitulata eſt, ſuſtentatq; ſe etiamnum ad invidiam & opprobrium hoſtium glorioſà, & armorum & affectuum conſociatione.

Addent alij hoc amicitiæ nexu involvendum magis bello Auſtriaco PRINCIPEM IACOBVM diſpendioſà ſacri fœderis continuatione exhauriendum Regnum, ideòque alium minùs Auſtriæ devinctum præponendum eſſe. Iſti verò non Poloniæ, non devotæ Chriſto Europæ, ſed ejus hoſtibus immaniſſimis Mahometanis, quàm optimè conſulunt. Nam diſtractis, vel everſis *Auſtriæ Turribus*, magnum & integrum hactenus *Poloniæ murum* faciliùs rumpent, dejectiſque tandem Chriſtianæ Reipublicæ propugnaculis, ac ejus membris vel fraudulenta pace, vel repentinà clade divulſis, nec Capiti, & Vaticano parcent.

Si alia deniq; Candidati acta non omnibus placuerint: Inge-

nuæ *bonitatis erit*, quædam sæculo, quædam malevolorum artibus, quædam intricatissimis inde negotijs imputare: *Gratitudinis*, cum de Filij Nævis agitur, clarissimorum etiam Patrisfacinorum, & acceptorum ab eo beneficiorum recordari: *Prudentiæ*, ita secum statuere: *Maculas donec solem, & vitia donec Principes fore, sed apud bonos nunquam publico noxia, & majori virtutum accessione superari.*

Quid jam aliud superest Excellentissimi Proceres & Nobilissimi Equites, nisi ut de fortunâ & gloria vestrâ tam sollicitis Augustissimi Cæsaris desiderijs liberis vocibus, animisq; faveatis, qui propensionem in Regium Principem vestram pretiosis magni sui animi debitis adscribet, factiq; memoriam coronatæ posteritati transmittet. Vt dum stabit Domus Austriaca, stabit autem, *sustentante Deo, & hostium consilia in potentiæ fulcra convertente*, semper, inter mutui amoris triumphos perenni favorum reciprocatione Confœderata Austriæ POLONIA delectetur.

